

Terttu Näremaa-Helin

Arvoisat veteraanit, hyvät juhlavieraat

Tällä paikalla piti olla tänään Salon Seudun Sotaveteraanien puheenjohtajan Voitto Laineen tuomassa yhdistyksemme tervehdystä. Hänen ollessa estynyt, olen ottanut tehtävän vastaa.

Hyvät kuulijat.

Viime sodan päätyttyä, rauhan tultua, Suomi oli edelleen monissa vaikeuksissa. Sodan runtelemaa maata piti jälleenrakentaa, raskaat, väärydeksi koetut, sotakorvaukset oli suoritettava, henkisesti elettiin etsivää, ankaraa aikaa. Suuren vihollisen varjo ulotti lonkeronsa kaikkeen toimintaan ja monen mielen täytti pelko ”mitä nyt onkaan tulossa, tapahtumassa.”

Myöskin veteraanityö vajosi maan alle. Kaikenlaiset maanpuolustusyhteisöt olivat kiellettyjä. Mm. Lottajärjestö ja suojeluskunnat oli lopetettava. Henkisen itsenäisyyden puolesta taistelu jatkui, vaikka sodasta olikin rauhaan päästy.

Kuusikymmentäluvulla alkoivat kuitenkin puhaltaa uudet tuulet. Tilanne oli kahtalainen. Nuoriso radikalistui. Oli muka hienoa olla vasemmistolainen. Veteraanien työtä halveksittiin julkisestikin, tuomitsemalla heidän maanpuolustuksensa turhaksi ja tarpeettomaksi uhraukseksi. Tämän kaiken me täällä olevat muistamme henkilökohtaisesti.

Mutta samaan aikaan myös isänmaallinen henki nosti rohkeasti päätään. Myöskin veteraanit kaivautuivat ylös poteroistaan.

Alettiin perustaa sotaveteraaniyhdistyksiä eri pitäjiin, eri puolelle Suomea. Salo oli näiden perustajien mukana lähes ensi metreistä lähtien.

Saloon perustettiin oma sotaveteraaniyhdistys maaliskuun 4. päivä 1966. Tuosta tapahtumasta on nyt kulunut 50 vuotta. Perustamista juhlittiin Salon Lukion juhlasalissa 5.3. juhlasalintäyteen yleisön läsnä ollessa.

Erittäin merkittäväksi juhla muodostui siksi, että juhlassa julkistettiin historiakirja ”Viisi vuosikymmentä veteraanien tukena”, joka kertoo varsin kattavasti yhdistyksen toiminnasta sen alkumetreistä nykypäivään. Kirja on yli 300-sivuinen ja sisältää myös runsaasti kuvamateriaalia. Kirjaa lienee vielä joitakin kappaleita saavavana keskikaupungilta Veteraanipajalta. Samalla kirja on myös merkittävä koko Salon paikallishistoriaa ajatellen ja siten varmaan kaikkia salolaisia kiinnostava.

Hyvät kuulijat.

Tänään täällä palmusunnuntain juhlassa haluan muistaa myös monia yhteistyömuotoja, joita on ollut vuosikymmenten ajan Muurlan Evankelisen Opiston kanssa.

Jo 1940-luvulla opisto kokosi suojiinsa ns. veteraaniväkeä. Oppilaita oli oman paikkakunnan lisäksi myös Itä-Karjalasta ja Inkerinmaalta. Opiston perustamisesta asti sen ohjelmaan on kuulunut isämaallisuuden esillä pitäminen ja hengellisen ulottuvuuden tuominen opiskelijoitten elämään. Nämä teemat ovat säilyneet vuosikausien muuttuneista idealismeista riippumatta.

Yhteistä ovat olleet monet retket, kuten käynnit sotiemme taistelupaikoilla, vuosittaiset henkisen vireyden kurssit, joita aikoinaan pidettiin jopa kolme kertaa kesässä, sitten olivat veteraanikuoron laskiaistiistai-illat vuosittain ja tietenkin tämä palmusunnuntain juhla. Yhteistyönä rakennettiin Pyymäelle veteraanilaavu. Paljon pienempiä kontakteja oli puolin ja toisin vuosien varrella.

Näitä kaikkia muistellessa ei voi sanoa muuta kuin kiitos. Ne tilaisuudet ovat tulleet tarpeeseen ja antaneet sitä sisältöä ja henkistä tukea, jota veteraaniväki on tarvinnut.

Tänään voidaan katsella kiittäen menneeseen.

Veteraaniväki on jo ikääntynyt. Vuosia on lähes kaikilla jo yli 90. Jaksamisesta on kysymys. Jopa tällainen juhla, jossa on jumalanpalvelus ja päiväjuhla, on monelle veteraanille liian pitkä. Elämän tuomat vaikeudet ja sairaudet estävät juhlille saapumisen. Toimintaa on pitänyt vähentää. Toisaalta toimintaa pidetään yllä järjestämällä veteraaneille lähellä kotia olevia tapahtumia, jotka kestävät noin tunnin verran. Näitä tapahtumia järjestetään myös Salon Veteraanipajalla viikottain 2-3. Ne keräävät myös yleisönsä, veteraaniväen tukihenkilöineen n. 40:n hengen porukalla toimintaan mukaan. Niin kauan kuin veteraaneja riittää ja voimia on, toimintaa jatketaan ja sen muotoja muutetaan tilanteisiin sopiviksi.

Hyvät kuulijat.

Toivon yhteistyön opiston kanssa jatkuvan, vaikka väkemme ikääntyy ja vähenee. Toivon veteraanien perinnön antavan meille jälkipolville mietittävää ja kannustamaan meitä jatkamaan yhteistyötä isänmaallisessa hengessä edelleen, vaikka veteraaniväki onkin väistymässä keskuudestamme. Me tukijäsenikäiset tarvitsemme myös sitä hengen ravintoa, jota juuri tämäkin opisto osaltaan on antamassa.

Kiitän yhteistyöstä toivoen opistotyölle menestystä tulevinakin vuosina.

Vapahtajamme sanoo Matteuksen evankeliumissa: "Minä annan teille rauhan. En minä anna niin kuin maailma antaa. Minun rauhani minä annan teille. Älkää pelätkö."